

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-104

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 10-52/978-346

Karar Tarihi : 05.08.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Harun GÜNDÜZ, Tuğçe KOYUNCU

C. ŞİKAYET EDEN : Özkan Gıda Tarım Hayv. Pet. Nak. Tic. ve San. Ltd. Şti.
Güllük Mh. Atatürk Bulv. No: 2 Mut/Mersin

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : OPET Dış Ticaret Nakliyat ve Akaryakıt A.Ş.
Bulgurlu Mah. Sarıgazi Cad. No:47 Libadiye Kavşağı
Üsküdar/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Özkan Gıda Tarım Hayvancılık Pet. Nak. Tic. ve San. Ltd. Şti. ile OPET Dış Ticaret Nakliyat ve Akaryakıt A.Ş. arasındaki dikey ilişkinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddiası.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.04.2010 tarih ve 3190 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 02.06.2010 tarih ve 2010-1-104/İİ-10-383.HG sayılı İlk İnceleme Raporu, 10.06.2010 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 16.07.2010 tarih ve 2010-1-104/ÖA-10-383.HG sayılı Önaraştırma Raporu 22.07.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/272 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda özetle;

- Başvuru konusu akaryakıt istasyonunun bulunduğu arazi üzerinde 22.07.2003 tarihinde OPET Dış Ticaret Nakliyat ve Akaryakıt A.Ş. (OPET) ile bayilik sözleşmesi ve aynı tarihte OPET lehine 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği,
- İlgili mahkeme ve Rekabet Kurulu kararları doğrultusunda, anılan intifa sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun ile 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu

ifade edilerek, taraflar arasındaki mevcut intifa sözleşmesinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanmadığının tespiti ile 4054 sayılı Kanun'a aykırılık taşıyan söz konusu intifa hakkının terkinini talep edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; başvuruya konu dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı; Rekabet Kurumunun intifa hakkını terkin etme yetkisinin bulunmadığı, bu hususun hukuk mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu, bu nedenle şikâyet konusu iddialarla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise *Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı* hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan, Rekabet Kurulunun ve Danıştay'ın konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile de sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

Başvuruda yer alan bilgilere göre, başvuru sahibi ile OPET arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki, 22.07.2003 tarihinde Özkan Gıda Tarım Hayvancılık Pet. Nak. Tic. ve San. Ltd. Şti. ile OPET arasında bayilik sözleşmesi akdedilmiş, yine aynı tarihte istasyonun bulunduğu gayrimenkul üzerinde OPET lehine 10 yıl süreli intifa hakkı tesis edilmiştir.

Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.09.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, "azami hadde indirme" ilkesi gereğince, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadır. Bu bağlamda, şikâyet konusu akaryakıt istasyonuna yönelik olarak 22.07.2003 tarihinde imzalanan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senetten oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen gerekçelerle şikâyet konusuna ilişkin olarak OPET hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır. Diğer taraftan intifa hakkının terkinine karar verme yetkisi hukuk mahkemelerindedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

1- Opet Petrolcülük A.Ş. ile Özkan Gıda Tarım Hayvancılık Pet. Nak. Tic. ve San. Ltd. Şti. arasında imzalanmış olan bayilik sözleşmesi ile intifa hakkı tesisine ilişkin resmi senetten oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına; bu nedenle, Opet Petrolcülük A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine,

2- İntifa hakkının tapudan terkinine karar verme yetkisinin hukuk mahkemelerinde olduğu hususunda başvuru sahibinin bilgilendirilmesine

10-52/978-346

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.